ДУНДГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дундговь аймгийн Сайнцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ДУА-2025/30/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Дундговь аймаг

2025 он

Аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Р.Мөнхтогтох
Утас: 70592439
Цахим хаяг: Munkhtogtokhr@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Т.Оюун-Эрдэнэ
Утас: 70592225
Цахим хаяг: Oyunerdenet@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Т.Батсайхан
Утас: 70593113
Цахим хаяг: Batsaikhant@audit.gov.mn

Аудитор: Ж.Угтахбаяр
Утас: 70593113
Цахим хаяг: Ugtakhbayarj@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

0

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ....2
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ....4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан....4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан....5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан....6
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан....8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан....8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан....10
3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ....11
3.1 Төлбөрийн акт....11
3.2 Албан шаардлага....11
4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ....16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ДУНДГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн удирдлагын ордон, 7-р баг, Сайнцагаан сум Дундговь аймаг 48090 Утас: 70592439, 70592208, 70593208, Цахим хаяг; dundgovi@audit.gov.mn

2025.02.24 № 18

танай ____________ -ны № ____________ -т

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН САЙНЦАГААН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА Н.ТҮВШИНЖАРГАЛ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дундговь аймгийн Сайнцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол Дундговь аймгийн Сайнцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Сайнцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газар нь 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар төсвөөс гаргах баяр наадмын зардлыг санхүүжилтийн жишиг дээд хэмжээнээс хэтрүүлэн зарцуулсан, төсвийн зарцуулаагүй үлдэгдлийг буцаан төвлөрүүлээгүй, шатахууны зардлыг хяналтгүй зарцуулсан зэрэг 227.7 сая төгрөгийн материаллаг зөрчил нь тооцоолсон материаллаг байдлын түвшнээс 8.8 дахин их байна.

Дээрх зөрчил нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1, 16.5.2, 45.2, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1, Засгийн газрын 2010 оны 271 дугаар тогтоолын "Жишиг хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай /наадмын санхүүжилт/"-ийн 1-д заасан заалтуудтай нийцэхгүй, эрх ба үүрэг, оршин байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн анхаарал хандуулах, ач холбогдолтой зүйлийн талаар тодруулахад Монгол улсын Засгийн газрын шийдвэрээр 2024 оны 04 сарын сарын 01-ээр төрийн албаны үндсэн цалин нэмсэн, бүх төрийн албан хаагчдад орон нутгийн нэмэгдлийг олгож эхэлсэнтэй холбоотой цалингийн зардал өмнөх оноос 2.1 дахин өссөн байна. Мөн орон нутагт тогтвор суурьшилтай 5 жил ажилласны тэтгэмжийг төрийн захиргааны албан хаагчдад олгож эхэлснээр 2024 онд 1 албан хаагч 9.1 сая төгрөгийн

4825020061

дэмжлэг авсан байна. Уг үйл явцыг санхүүгийн тайланд толилуулсан бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй асуудал гараагүй болно.

Аудитын гол асуудал

Дундговь аймгийн Сайнцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газрын санхүүгийн тайланд санхүүгийн албан хаагчдад ажлын байрны тодорхойлолтод заагдсан санхүүгийн тайланг үнэн зөв гаргаж, зөрчилгүй ажилласан гэх үндэслэлээр балансын урамшууллыг үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалтай давхардуулан олгосон нь тайлант үеийн өндөр үнэлэгдсэн эрсдэлтэй асуудал байлаа.

Бусад асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй зохистой гэж үзлээ.

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 7 зорилт, 67 арга хэмжээг хэрэгжүүлж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний үнэлгээгээр 91.3 хувьтай үнэлэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Р.МӨНХТОГТОХ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Данс	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
I	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	350,059,790.94	352,580,890.94
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	8,725,887.44	9,375,487.44
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө		
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	8,725,887.44	9,375,487.44
3121	Төгрөг	8,725,887.44	9,375,487.44
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	8,725,887.44	9,375,487.44
314	Замд яваа мөнгөн хөрөнгө		
33	АВЛАГА	33,988.34	33,988.34
331	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	15,817.00	15,817.00
335	Бусад авлага	18,171.34	18,171.34
3351	Байгууллагаас авах авлага	2,000.00	2,000.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	16,171.34	16,171.34
34	УРЬДЧИЛГАА		
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	264,809,915.16	266,681,415.16
351	Түүхий эд материал	12,259,500.00	12,259,500.00
3511	Тусгай зориулалттай материал	12,259,500.00	12,259,500.00
354	Хангамжийн материал	121,136,415.16	123,007,915.16
3541	Бичиг хэргийн материал	5,882,300.00	7,722,200.00
3542	Аж ахуйн материал	102,824,715.16	102,856,315.16
3543	Сэлбэг хэрэгсэл	7,100,000.00	7,100,000.00
3545	Барилгын засварын материал	5,329,400.00	5,329,400.00
356	Мал амьтад	131,414,000.00	131,414,000.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	76,490,000.00	76,490,000.00
369	Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй бусад эргэлтийн хөрөнгө /ТӨҮГ/	76,490,000.00	76,490,000.00
II	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,797,003,318.98	2,762,871,798.74
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ		
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,797,003,318.98	2,762,871,798.74
392	Биет хөрөнгө	2,601,388,356.52	2,550,544,161.24
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,783,891,753.77	2,815,541,753.77
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-585,937,543.44	-728,614,484.18
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	249,808,533.44	339,395,533.44
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-72,707,723.36	-88,267,314.96
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	264,814,098.00	268,452,498.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-90,837,736.44	-111,537,928.77
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	71,633,718.00	63,389,790.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-41,341,528.81	-38,920,276.25
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	27,821,860.00	41,994,660.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5,757,074.64	-10,890,069.81
393	Биет бус хөрөнгө	195,614,962.46	212,327,637.50
39301	Програм хангамж	7,406,625.00	7,406,625.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,768,662.54	-4,055,987.50
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	190,977,000.00	208,977,000.00
III	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,147,063,109.92	3,115,452,689.68
IV	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	672,066.00	
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	672,066.00	
413	Өглөг	672,066.00	
4131	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	441,416.00	
4132	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	144,150.00	
4136	Бусад өглөг	86,500.00	
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	86,500.00	
414	Урьдчилж орсон орлого		
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		
422	Урт хугацаат зээл		

V	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,146,391,043.92	3,115,452,689.68
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,146,391,043.92	3,115,452,689.68
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	642,447,254.10	642,447,254.10
5E+05	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө		
5E+05	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	642,447,254.10	642,447,254.10
51101	Өмч: - төрийн		
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,396,506,716.84	2,365,568,362.60
5121	Өмнөх үеийн үр дүн	2,396,506,716.84	2,397,034,632.84
5122	Тайлант үеийн үр дүн		-31,466,270.24
513	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	107,437,072.98	107,437,072.98
VI	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,147,063,109.92	3,115,452,689.68

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,012,887,080.26	2,602,228,741.78
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	51,203,013.88	212,924,246.40
120	Нийтлэг татварын бус орлого	51,203,013.88	212,924,246.40
120001	Хувьцааны ногдол ашиг	2,170,600.00	
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	8,751,887.44	8,000,000.00
1E+06	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,751,887.44	8,000,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	40,280,526.44	167,522,800.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал		37,401,446.40
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	961,684,066.38	2,389,304,495.38
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс		
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих		
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	10,281,566.38	143,317,595.38
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		31,094,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,814,521.00	69,602,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,467,045.38	42,620,295.38
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	951,402,500.00	2,245,986,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	951,402,500.00	2,245,986,900.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих		
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	676,962,950.91	2,595,808,792.79
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	676,962,950.91	2,595,808,792.79
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	675,512,950.91	2,155,063,544.17
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	332,496,615.27	1,000,344,237.84
210101	Үндсэн цалин	235,205,449.55	512,264,397.50
210102	Нэмэгдэл	77,434,166.52	299,076,034.42
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	10,175,000.00	33,115,000.00
210104	Урамшуулал	9,681,999.20	17,247,700.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс		138,641,105.92
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	55,944,086.67	123,670,868.71
210201	Тэтгэврийн даатгал	40,244,123.48	86,817,127.89
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,171,274.08	10,213,779.73
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,416,225.57	4,994,689.84
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	694,946.31	4,329,051.30
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,417,517.23	17,316,219.95
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	39,023,443.77	93,675,958.73
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,436,905.77	7,067,688.73
210302	Түлш, халаалт	31,959,550.00	84,120,770.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,626,988.00	2,487,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	85,052,273.10	70,350,241.00

210401	Бичиг хэрэг	4,518,200.00	6,857,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	36,826,709.10	55,183,150.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,021,800.00	3,683,460.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,200,000.00	4,625,831.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	40,485,564.00	
2105	Нормативт зардал		
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,549,200.00	14,774,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		230,000.00
210604	Урсгал засвар	4,549,200.00	14,544,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,886,000.00	4,520,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,886,000.00	4,520,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	62,202,768.37	108,346,644.48
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	61,964,940.37	103,969,115.68
210803	Даатгалын үйлчилгээ		4,010,175.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	204,828.00	291,297.80
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00	55,000.00
210807	Газрын төлбөр		21,056.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	92,358,563.73	739,381,593.41
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	92,358,563.73	526,315,146.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		678,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол		212,388,447.41
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,450,000.00	440,745,248.62
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,450,000.00	169,114,439.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж		8,000,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал		13,903,500.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		38,859,874.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		35,729,015.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,450,000.00	72,622,050.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт		271,630,809.62
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		232,099,139.21
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг		39,531,670.41
	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		
	Дотоод эх үүсвэрээр		
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	335,924,129.35	6,419,948.99
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН		
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		37,886,219.23
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз		484,772.83
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал		37,401,446.40
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)		-37,886,219.23
V	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	335,924,129.35	-31,466,270.24

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	993,485,623.64	2,397,304,495.38
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	19,719,374.88	8,000,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	19,719,374.88	8,000,000.00
120001	Хувьцааны ногдол ашиг	2,215,600.00	
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	17,503,774.88	8,000,000.00
1E+06	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	9,277,887.44	8,000,000.00
1E+06	Шилжиж ирсэн мөнгөн хөрөнгө	8,225,887.44	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	973,766,248.76	2,389,304,495.38
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс		
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	20,563,132.76	143,317,595.38
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		31,094,500.00

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,629,042.00	69,602,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	16,934,090.76	42,620,295.38
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	951,402,500.00	2,245,986,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	951,402,500.00	2,245,986,900.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	1,800,616.00	
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,800,616.00	
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	857,817,041.61	2,385,435,995.38
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	857,817,041.61	2,385,435,995.38
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	856,367,041.61	1,944,730,746.76
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	463,217,759.54	1,000,344,237.84
210101	Үндсэн цалин	328,795,733.19	512,264,397.50
210102	Нэмэгдэл	108,135,027.15	299,076,034.42
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	16,605,000.00	33,115,000.00
210104	Урамшуулал	9,681,999.20	17,247,700.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс		138,641,105.92
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	54,084,856.10	123,670,868.71
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,671,093.43	86,817,127.89
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,678,428.78	10,213,779.73
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,489,640.52	4,994,689.84
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	938,770.30	4,329,051.30
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,306,923.07	17,316,219.95
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	39,023,443.77	93,675,958.73
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,436,905.77	7,067,688.73
210302	Түлш, халаалт	31,959,550.00	84,120,770.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,626,988.00	2,487,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	41,358,989.10	54,283,601.00
210401	Бичиг хэрэг	4,377,800.00	8,336,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	32,957,999.10	37,072,460.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,021,800.00	3,683,460.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,001,390.00	5,190,781.00
2105	Нормативт зардал		
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	47,353,100.00	14,774,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	36,980,490.00	230,000.00
210604	Урсгал засвар	10,372,610.00	14,544,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,886,000.00	4,520,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,886,000.00	4,520,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	57,957,768.37	108,074,644.48
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	57,059,940.37	103,697,115.68
210803	Даатгалын үйлчилгээ		4,010,175.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	204,828.00	291,297.80
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	660,000.00	
210807	Газрын төлбөр		21,056.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	149,485,124.73	545,387,436.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	149,397,624.73	544,709,436.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	87,500.00	678,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,450,000.00	440,705,248.62
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,450,000.00	169,074,439.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж		8,000,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал		13,903,500.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		38,819,874.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		35,729,015.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,450,000.00	72,622,050.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт		271,630,809.62

213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		232,099,139.21
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг		39,531,670.41
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	135,668,582.03	11,868,500.00
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
IV	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)		
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)		11,218,900.00
	Дотоод эх үүсвэрээр		11,218,900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		11,218,900.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)		-11,218,900.00
145	Бусад эх үүсвэр		
25	Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал		
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	135,668,582.03	649,600.00
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		8,725,887.44
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		9,375,487.44

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Д/Д	Үзүүлэлт	Засгийн газрын сан	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	ЗГ-н хувь оролцооны дүн
1	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	642,447,254.10	107,437,072.98	2,392,393,855.08	3,142,278,182.16
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				
7	Тайлант үеийн үр дүн			4,112,861.76	4,112,861.76
10	2024 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	642,447,254.10	107,437,072.98	2,396,506,716.84	3,146,391,043.92
11	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			527,916.00	527,916.00
12	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
13	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				
14	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				
15	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				
16	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				
17	Тайлант үеийн үр дүн			-31,466,270.24	-31,466,270.24
18	. . . .				
19	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	642,447,254.10	107,437,072.98	2,365,568,362.60	3,115,452,689.68

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Д/Д	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,245,986,900.00	2,013,887,760.79	232,099,139.21
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,245,986,900.00	1,974,356,090.38	271,630,809.62

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,055,507,500.00	1,856,313,721.80	199,193,778.21
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,071,206,700.00	1,000,344,237.84	70,862,462.16
210101	Үндсэн цалин	538,870,500.00	512,264,397.50	26,606,102.50
210102	Нэмэгдэл	310,580,800.00	299,076,034.42	11,504,765.58
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	39,230,000.00	33,115,000.00	6,115,000.00
210104	Урамшуулал	42,551,600.00	17,247,700.00	25,303,900.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	139,973,800.00	138,641,105.92	1,332,694.08
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	134,189,200.00	123,670,868.71	10,518,331.29
210201	Тэтгэврийн даатгал	91,248,600.00	86,817,127.89	4,431,472.11
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,735,100.00	10,213,779.73	521,320.27
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,367,600.00	4,994,689.84	372,910.16
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,367,600.00	4,329,051.30	1,038,548.70
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	21,470,300.00	17,316,219.95	4,154,080.05
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	107,424,800.00	92,404,173.76	15,020,626.24
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,000,000.00	6,484,679.76	515,320.24
210302	Түлш, халаалт	95,424,800.00	84,120,770.00	11,304,030.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,000,000.00	1,798,724.00	3,201,276.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	58,464,800.00	51,097,761.00	7,367,039.00
210401	Бичиг хэрэг	8,433,500.00	8,336,900.00	96,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	38,258,000.00	34,138,620.00	4,119,380.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,157,300.00	3,683,460.00	473,840.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	654,000.00		654,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,962,000.00	4,938,781.00	2,023,219.00
2105	Нормативт зардал	1,286,800.00		1,286,800.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,286,800.00		1,286,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	38,500,000.00	25,992,900.00	12,507,100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	13,500,000.00	11,448,900.00	2,051,100.00
210604	Урсгал засвар	25,000,000.00	14,544,000.00	10,456,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,600,000.00	4,236,000.00	1,364,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,600,000.00	4,236,000.00	1,364,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	39,910,400.00	33,180,344.48	6,730,055.52
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	32,979,400.00	28,802,815.68	4,176,584.32
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,916,000.00	4,010,175.00	905,825.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	528,000.00	291,297.80	236,702.20
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	283,000.00	55,000.00	228,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	694,000.00		694,000.00
210807	Газрын төлбөр	510,000.00	21,056.00	488,944.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	598,924,800.00	518,037,036.00	73,537,364.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	596,340,800.00	517,359,036.00	71,631,364.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,584,000.00	678,000.00	1,906,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	190,479,400.00	125,392,768.59	65,086,631.41
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	190,479,400.00	164,924,439.00	25,554,961.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	8,000,000.00	8,000,000.00	
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	14,000,000.00	13,903,500.00	96,500.00

213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	42,179,400.00	38,819,874.00	3,359,526.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	36,100,000.00	35,729,015.00	370,985.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	90,200,000.00	68,472,050.00	21,727,950.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлэн захирагчдад олгох		-39,531,670.41	39,531,670.41
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг			
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг		-39,531,670.41	39,531,670.41
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ			
	Дотоод эх үүсвэрээр			
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,245,986,900.00	2,013,887,760.79	232,099,139.21
131	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ			
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,245,986,900.00	2,013,887,760.79	232,099,139.21
132001	Орон нутгийн төсвөөс	2,245,986,900.00	2,013,887,760.79	232,099,139.21

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		143,317,595.38	-143,317,595.38
УРСГАЛ ЗАРДАЛ		143,317,595.38	-143,317,595.38
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		99,635,924.97	-99,635,924.97
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил			
Үндсэн цалин			
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл			
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		1,271,784.97	-1,271,784.97
Гэрэл, цахилгаан		583,008.97	-583,008.97
Цэвэр, бохир ус		688,776.00	-688,776.00
Хангамж, бараа материалын зардал		3,185,840.00	-3,185,840.00
Тээвэр, шатахуун		2,933,840.00	-2,933,840.00
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		252,000.00	-252,000.00
Нормативт зардал			
Эд хогшил, урсгал засварын зардал			
Томилолт, зочны зардал		284,000.00	-284,000.00
Дотоод албан томилолт		284,000.00	-284,000.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		74,894,300.00	-74,894,300.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		74,894,300.00	-74,894,300.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал		20,000,000.00	-20,000,000.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал		20,000,000.00	-20,000,000.00
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		43,681,670.41	-43,681,670.41
Бусад урсгал шилжүүлэг		4,150,000.00	-4,150,000.00
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		4,150,000.00	-4,150,000.00
Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		39,531,670.41	-39,531,670.41
Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		39,531,670.41	-39,531,670.41
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ			
Дотоод эх үүсвэрээр			
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		143,317,595.38	-143,317,595.38
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		143,317,595.38	-143,317,595.38
Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		31,094,500.00	-31,094,500.00

Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		69,602,800.00	-69,602,800.00
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		42,620,295.38	-42,620,295.38
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)			
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 1,218,797.3 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс аудитын явцад 976,264.0 мянган төгрөгийн 3 алдааг залруулж, 2,002.4 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоон, 240,530.8 мянган төгрөгийн 5 зөрчил арилгах албан шаардлагыг тус тус хүргүүллээ.

Залруулсан алдаа:

Аудитаар нийт 976,264.0 мянган төгрөгийн 3 алдаа[1] илрүүлж аудитын явцад бүрэн залруулсан. Үүнд:

- Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшууллын зардлыг үр дүнгийн тайланд 1,344.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй;
- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн төлөвлөгөөг 974,435.2 мянган төгрөгөөр дутуу;
- Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд үнэ төлбөргүй гарсан зардлыг 484.8 мянган төгрөгөөр тус тус илүү тайлагнасан.

Залруулагдаагүй алдаа:

3.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар нийт 2,002.4 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснийг буцаан төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоолоо.

- Сайнцагаан сумын 100 жилийн ойд зарцуулсан төсвийн зарцуулаагүй 2,002.4 мянган төгрөгийн үлдэгдлийг төсөвт буцаан төвлөрүүлээгүй. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5.1-т /*Төсөв нь Улсын болон Аймаг, нийслэл, хотын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн байх бөгөөд төсвийг төлөвлөх, батлах, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад дараах зарчмыг баримтална*/, 5.1.5-д /*хариуцлагатай байх*/, 45.2-т /*Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ*/ заасныг зөрчсөн.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн актыг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоосон

3.2 Албан шаардлага

Аудитаар 240,530.8 мянган төгрөгийн 5 зөрчил арилгах албан шаардлагыг хүргүүллээ. Үүнд:

- Өмнөх оны 706.0 мянган төгрөгийн өглөгийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй, барагдуулах арга хэмжээ аваагүй. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8-д /*төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх*/, 16.5.2-т /*батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих*/, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.5-д /*дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах*/, мөн хуулийн 20.2.6-д /*эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах*/ заасныг;
- Сум байгуулагдсаны 100 жилийн ойн арга хэмжээг тэмдэглэн өнгөрүүлэхэд шаардагдах төсвийг Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоосон хэмжээнээс хэтрүүлэн 221,435.0 мянган

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

төгрөгийг зарцуулсан. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-т /*төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах*/, мөн хуулийн 16.5.2-т /*батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих*/, Засгийн газрын 2010 оны 271 дүгээр тогтоолын 1–д /*Үндэсний их баяр наадмын арга хэмжээнд зориулан төсвөөс гаргах санхүүжилтийн жишиг дээд хэмжээг аймагт 10.0 (арван) сая төгрөг, суманд 5.0 (таван) сая төгрөг байхаар тус тус тогтоож, бөх, уяач, харваачдад төсвөөс олгох бай, шагналын жишиг хэмжээг хавсралт ёсоор шинэчлэн батлсугай*/ заасныг;

- Гадны машинаар ажил гүйцэтгүүлэхдээ гэрээ байгуулаагүй, анхан шатны бүрдэл дутуу баримтаар зарцуулалт хийж, 4,247.8 мянган төгрөгийн төсвийн хөрөнгийг хяналтгүй зарцуулсан. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.2-т /*батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих*/, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1-д /*Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно*/, 20.2.3-т /*холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах*/ заасныг;
- Нягтлан бодогчийн ажлыг хагас, бүтэн жилээр дүгнэн үр дүнгийн мөнгөн урамшууллыг олгосон боловч ажлын байрны тодорхойлолтод заагдсан санхүүгийн тайланг үнэн зөв гаргаж, зөрчилгүй ажилласан гэх үндэслэлээр балансын урамшууллыг давхардуулан олгосон. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т /*Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах*/, Төрийн албаны тухай хуулийн 51 дүгээр зүйлийн 51.1.4-т /*улирлын ажлын үр дүнгээр мөнгөн урамшуулал олгох*/, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-т /*Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно*/ 15.1.3-т /*Хууль тогтоомжид заасанаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох*/, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”-ын 2.2 дахь “/*Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна*/ заасныг
- Цахим дэлгүүрт бараа үйлчилгээгээ байршуулаагүй этгээдээс тоног төхөөрөмж худалдан авсан. Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 38.1-т /*Ерөнхий гэрээний аргын хоёрдугаар үе шатанд захиалагч худалдан авах бараа, үйлчилгээний тоо хэмжээ, хүргэх газар, хуваарь бүхий захиалгын хуудсыг цахим системд илгээж, үнийн санал дуудаж цахим дэлгүүрээс худалдан авна*/, 38.5-д /*Цахим дэлгүүрт нэг гүйцэтгэгч байгаа, эсхүл үнийн санал дуудахад үнийн санал ирээгүй бол захиалагч цахим дэлгүүрт бүртгэгдсэн хамгийн бага үнийн санал бүхий бараа, үйлчилгээг худалдан авч болно*/, Төрийн хэмнэлтийн хуулийн 14.4-т /*Цахим дэлгүүрт байршсан бараа, үйлчилгээг бусад этгээдээс худалдан авахыг хориглоно*/ тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоох, албан шаардлага хүргүүлж, хэрэгжилтийг заасан хугацаанд ирүүлэх

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл: /мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
							Залруулсан		Залруулаагүй	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшууллын зардлыг үр дүнгийн тайланд зөрүүтэй тайлагнасан.	1	1,344.0			1	1,344.0	1	1,344.0		
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн төлөвлөгөөг дутуу тайлагнасан.	1	974,435.2			1	974,435.2	1	974,435.2		
Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд үнэ төлбөргүй гарсан зардлыг илүү тайлагнасан.	1	484.8			1	484.8	1	484.8		
Дүн	**3**	**976,264.0**			**3**	**976,264.0**	**3**	**976,264.0**	**-**	**-**

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл : /мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Өмнөх оны өглөгийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй, барагдуулах арга хэмжээ аваагүй.	1	706.1			1	706.1				
Сум байгуулагдсаны 100 жилийн ойн арга хэмжээг тэмдэглэн өнгөрүүлэхэд шаардагдах төсвийг Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоосон хэмжээнээс хэтрүүлэн зарцуулсан.	1	221,435.0			1	221,435.0				
Гадны машинаар ажил гүйцэтгүүлэхдээ гэрээ байгуулаагүй, анхан шатны бүрдэл дутуу баримтаар зарцуулалт хийж, төсвийн хөрөнгийг хяналтгүй зарцуулсан.	1	4,247.9			1	4,247.9				
Сайнцагаан сумын 100 жилийн ойд зарцуулсан төсвийн зарцуулаагүй үлдэгдлийг төсөвт буцаан төвлөрүүлээгүй.	1	2,002.4	1	2,002.4						
Нягтлан бодогчийн ажлыг хагас, бүтэн жилээр дүгнэн үр дүнгийн мөнгөн урамшууллыг олгосон боловч ажлын байрны тодорхойлолтод заагдсан санхүүгийн тайланг үнэн зөв гаргаж, зөрчилгүй ажилласан гэх үндэслэлээр балансын урамшууллыг давхардуулан олгосон.	1	2,923.0			1	2,923.0				
	5	**231,314.3**	**1.00**	**2,002.4**	**4.00**	**229,311.9**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал: /мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Цахим дэлгүүрт бараа үйлчилгээгээ байршуулаагүй этгээдээс тоног төхөөрөмж худалдан авсан.	1	11,218.9			1	11,218.9		
Дүн	**1**	**11,218.9**			**1**	**11,218.9**		